

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 49/21
22.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Витошевић, председника већа, Јасминке Бакић и Предрага Васића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., ул. ..., чији је пуномоћник Зоран Јевтић, адвокат из Лазареваца, ул. Воке Савића бр. 3, против туженог ЈП ЕПС Београд – Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, ул. Светог Саве бр. 1, ради утврђења ништавости и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 4036/19 од 22.09.2020. године, у седници већа одржаној 22. априла 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр. 4036/19 од 22.09.2020. године, у ставу првом, трећем и четвртом изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 4036/19 од 22.09.2020. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено да је ништава изјава тужиоца од 14.03.2014. године, и да иста не производи правно дејство у делу у коме је одређено да се тужиоцу, у случају престанка радног односа, може извршити обустава неотплаћеног дела зајма од накнаде зараде и других примања или накнаде других трошкова. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је изјава тужиоца од 14.03.2014. године, ништава и да не производи дејство у преосталом делу изјаве. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му због мање исплаћене отпремнине исплати износ од 72.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од 11.04.2017. године, до коначне исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 29.800,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је, како то произилази из навода жалбе, у ставу првом, трећем и четвртом изреке, из свих законом предвиђених разлога, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у ожалбеном делу а у

границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Србије" бр. 72/11....55/14), Апелациони суд у Београду, као другостепени суд, је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом.

Према чињеничном стању у поступку доношења побијане пресуде, тужилац је био у радном односу код туженог до 26.12.2016. године, када му је споразумно престао радни однос уз исплату стимулативне накнаде. Тужиоцу је на основу Одлуке туженог о бескаматном зајму запосленима у РБ "Колубара" д.о.о. Лазаревац од 13.3.2014. године, на име одобреног зајма исплаћен износ од 72.200,00 динара. Чланом 1 Одлуке одобрено је бескаматни зајам запосленима у РБ "Колубара" д.о.о. Лазаревац на дан 13.3.2014. године. Чланом 2 Одлуке предвиђено да ће се исплата зајма извршити у фиксном износу од 50.000,00 динара, за сваког запосленог, те да ће се запосленима који су обављали послове на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем износ зајма исплатити у висини од 72.200, динара (у који износ је укључен претходно наведени износ од 50.000,00 динара). Чланом 5 Одлуке прописано је да запослени коме престане радни однос пре почетка отплате зајма или пре истека крајњег рока за отплату зајма у обавези је да неотплаћени износ зајма врати приликом престанка радног односа. Из Изјаве тужиоца од 14.3.2014. године, утврђено је да је на основу члана 123 Закона о раду, тужилац сагласан да у случају престанка радног односа надлежна служба обрачуна зараде, изврши обуставу неотплаћеног износа зајма од његове зараде, накнаде зараде и других примања. Чланом 4 Споразума о престанку радног односа, од 17.12.2016. године, тужилац је дао сагласност да му се исплата стимулативне накнаде умањи за износ доспелих и недоспелих новчаних обавеза према послодавцу, али без прецизирања тих обавеза. Тужиоцу је исплаћен износ од 72.200,00 динара, на име зајма, који није вратио до престанка радног односа, при чему је тај износ обустављен од укупног износа нето стимулативне накнаде. Одлуком од 10.04.2017. године, отписано је потраживање зајма запосленима у ЈП ЕПС и зависним привредним друштвима ЈП ЕПС према којој се запосленима у ЈП Електропривреда Србија као послодавцу, односно послодавцу следбенику у бившим зависним друштвима за производњу енергије и производњу угља, као и дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом која су припојена ЈП ЕПС статусном променом од 01.07.2015. године, односно од 04.01.2016. године, отписује дуг по основу зајма који је одобрено у циљу побољшања материјалног положаја запослених.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је изјава тужиоца дата у вези узетог зајма у делу у коме је одређено да се тужиоцу, у случају престанка радног односа, може извршити обустава неотплаћеног дела зајма од накнаде зараде и других примања или накнаде других трошкова, ништава и супротна принудним прописима, те да је тужени незаконито извршио обуставу износа од 72.200,00 динара, од стимулативне накнаде - отпремнине тужиоца, и истог обавезао да тужиоцу исплати наведени износ са законском затезном каматом почев од 11.04.2017. године, опредељеног у тужби као првог наредног дана од дана доношења одлуке туженог 10.04.2017. године, којом је отписано потраживање зајма запосленима код туженог, до коначне исплате, те применом прописа из члана 119 став 1 тачка 1 Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.24/05...75/14), члана 123 став 1 истог закона, члана 60 став 4 Устава Републике Србије, делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

Доносећи пресуду у ожалбеном делу, првостепени суд је правилно применио материјално право - правила из цитираних чланова Закона о раду, те правила из члана 60 став 4 Устава Републике Србије, а за своју одлуку дао је разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Одредбом члана 60 став 4 Устава Републике Србије је, поред осталог, утврђено да се нико не може одрећи права на правну заштиту за случај престанка радног односа.

Према правилима из члана 123 став 1 Закона о раду (“Службени гласник РС” број 24/05...75/14) послодавац може новчано потраживање према запосленом наплатити обустављањем од његове зараде, само на основу правоснажне одлуке суда у случајевима утврђеним законом или уз пристанак запосленог.

Отпремнина, коју је послодавац у смислу правила из члана 119 став 1 тачка 1 истог закона дужан да исплати запосленом при одласку у пензију, спада у примања из радног односа која се према изричитим правилима из члана 105 став 3 истог закона не сматрају зарадом. Исказ да је запослени дужан да неотплаћени зајам врати послодавцу при престанку радног односа, садржан у назначеној одлуци о бескаматном зајму, може бити основ за обустављање од његове зараде новчаног потраживања послодавца, али не и основ за обуставу исплате отпремнине.

Осим тога, према опште обавезујућем правном схватању Уставног суда исказаног у одлуци Уж.бр. 177/2007 од 04.06.2009. године Уж.бр. 798/2009 од 17.11.2011. године и Уж.бр. 5107/2010 од 20.11.2013. године, донетим по уставним жалбама других лица у истоврсној чињеничној и правној ситуацији, исплата отпремнине представља један од законом утврђених облика правне заштите запослених у случају престанка радног односа, које се у смислу члана 60 став 4 Устава нико не може одрећи, те је изјава тужиоца од 14.03.2014. године, у делу у коме се сагласио да послодавац изврши обуставу неисплаћеног износа зајма од његове отпремнине, ништава.

Из наведених разлога је првостепена пресуда је потврђена као правилна и на закону заснована, како у односу на поништај изјаве тужиоца у наведеном делу и досуђено главно потраживање, тако и у односу на законску затезну камату као акцесорно потраживање, на које тужилац има право у складу са чланом 277 и 324 Закона о облигационим односима, у вези правила из члана 186 Закона о раду.

Без утицаја на доношење другачије одлуке су наводи жалбе туженог којима се оспорава примена материјалног права и износи другачије правно становиште.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредби члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

На основу изложеног и применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“бр.72/11..55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Витошевић, с.р**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**